

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

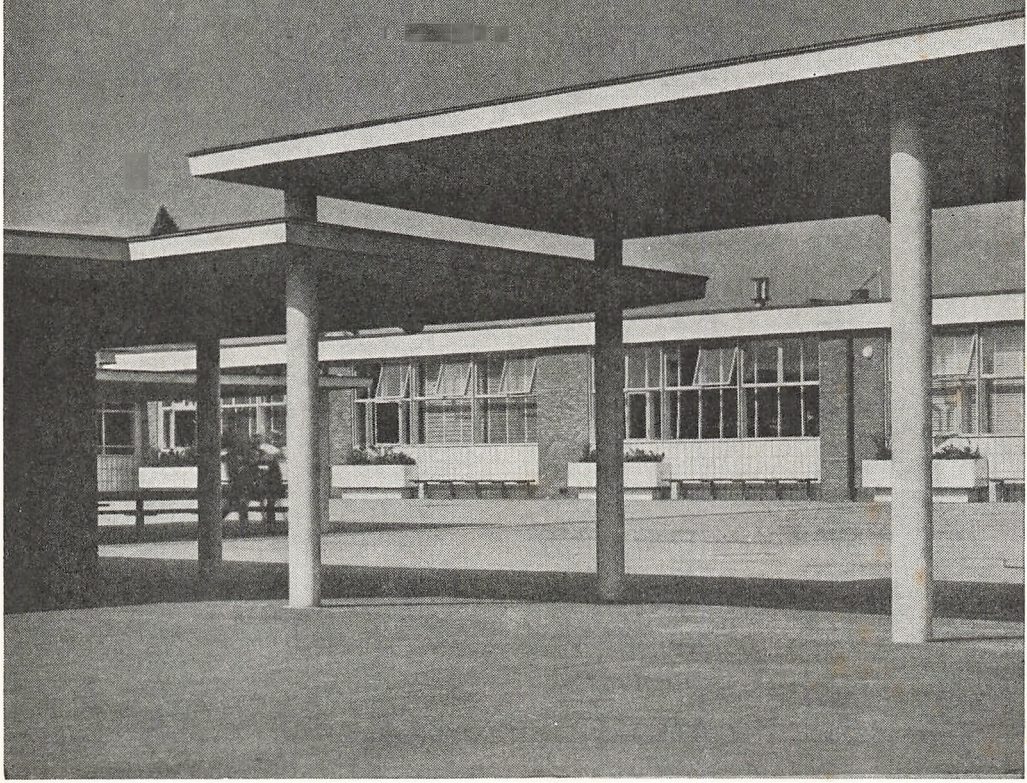
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Korsagerskolen

KORSAGER-SKOLENS SANG

Musik : N. B. MØLLER-NIELSEN

Tekst: OSKAR HANSEN

Sopr.
Alt.
Ten.
Bas.

1. Hvor Hu-sum var lands-by med små-bit-te sti-er i

ha-ver og hegn, og sto-re fa-brik-ker hvor stemp-ler-ne stam-per en

slyng om-kring bøn-der-nes går-de og jord, hvor ag-re-ne høl-ged og

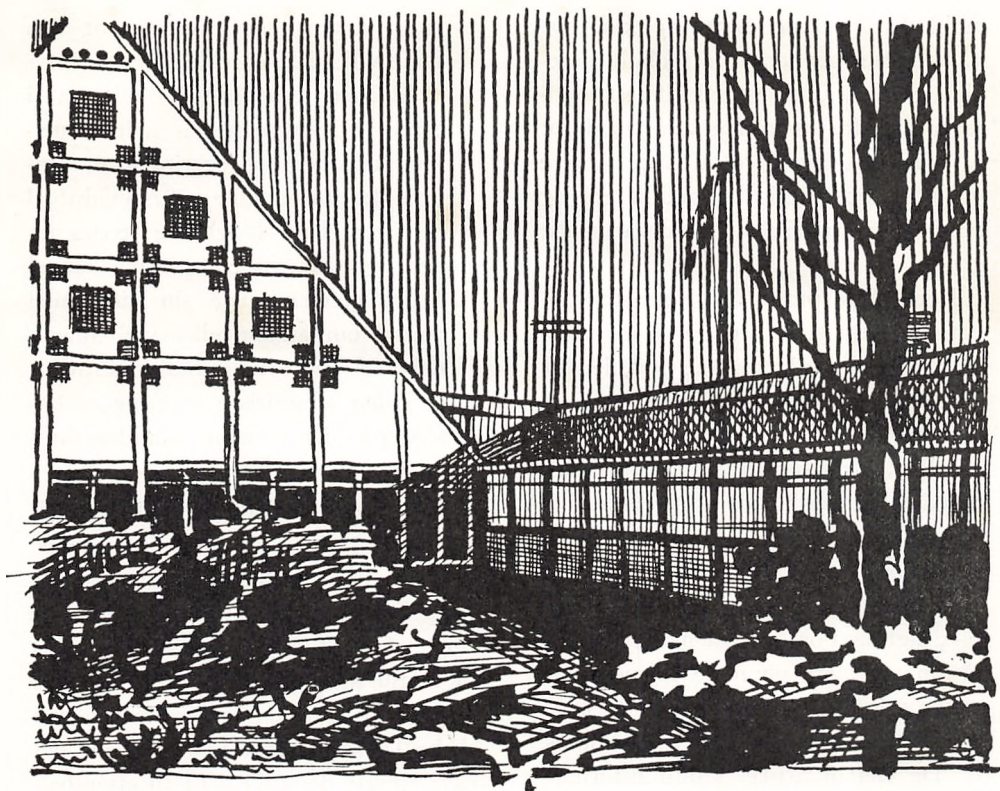
ryt-me, der står i a-tom-ti-dens tegn.

al-ting var land-ligt, her-ud har nu stor-by-en truk-ket sit spor. Her

2. Her ligger vor skole så lys og så venlig
med velholdte huse og vikingehal,
og her skal vi lege, og her skal vi lære,
så engang i livet vi fylder vort kald.
Og krav bliver stillet til ånd og til evner,
til dette at vide og ville med vægt,
vort land og vor verden har brug for en ungdom,
der bliver en vågen og villende slægt.

blan-der sig høj-hu-ses rank-rej-ste mu-re med vil-la-vejs-hyg-ge og

3. Og livet blir godt og får grøning og glæde
ved arbejdets djærve og skahende sang,
ved dette at være et led i det hele
og gøre sin pligt gennem årenes gang.
På skolen vi henter os kundskab og viden,
en grund bliver lagt, som så sikkert kan stå,
en grund, som *vi selv* ved vort virke i livet,
kan forme og opbygge videre på.

ÅRET OG DAGENE 1966-67

Atter i år har herr overlærer Knud Bertelsen samlet og tilrettelagt stoffet i vor skoles årsberetning. Med indsigt og uselvsk arbejdsydelse har han gjort dette i en lille årrække. Derfor igen en tak til ham og hans medhjælpere.

Gennembladning af kalenderen viser et væld af notater, der nu bagefter står som glædeligt bevis for skolens livsudfoldelse.

En række lejrskoleophold er gennemført, erhvervspraktik har været tilrettelagt for 9. klasserne og for eleverne i III real. Adskillige samvær er blevet tilrettelagt af elevråd og skoleråd med støtte af lærere. Der har været „hyggeaftener“ med lodige foredrag og afsluttende te og svingom.

Flere baller er blevet tilrettelagt af forskellige klassetrin, medens skolens „officielle“ forårsbal stilles i bero en tid, fordi den gamle form er blevet antikveret, medens på den anden side den form, eleverne glæder sig over i disse år og som så vel kan *toleres*, når lærere vil bistå, ikke er en form, der kan være værdig for skolen som *arrangør*.

Dette standpunkt kan ikke rumme nederlag for nogen – og fremtiden former formentlig nye udfoldelsesmåder!

Idrætsdagen, ja dagene, var som altid eftersommerens store begivenhed. Yderligere havde skolen i år den særlig store oplevelse at blive nr. 2 i „Eks-

trabladet“s oplevelsesrige og klogt og varmhjertet gennemførte fodboldturnering. Kammeraterne ydede af egne midler meget for at kunne være med for at „heppe“, og flere af vore lærere ydede overordentligt meget af tid og kræfter for at hjælpe og for at skabe glæde.

Den lokale presse har i ret stor opsætning omtalt, at 3 elever i vor skole var blevet overrakt smukke præmier for gode afhandlinger om „Fred i verden“. Det var „Lionbevægelsen“, der havde udarbejdet konkurrencens proportioner og udsat de værdifulde bogpræmier.

Samfundets omskabelse, således som vi alle fornemmer processen skride frem på mangfoldige måder – i TV og presse –, iagttages også i skolen, idet skolen på sin vis mere og mere formes som et lille *samfund* af unge, yngre og små. Demokratiet afspejles klarere og klarere. De demokratiske samfundsformer søges efterlevet og indpasset i barnets verden. Elevråd virker fra år til år under former, der varierer med de skiftende års elevpræg og lærernes medleven tilpasset til årenes variationer.

Hør noget nyt om demokrati, således som det fremføres af den finske politiker Torsten Almquist!

„i etisk henseende skelner man mellem to principper, efter hvilket det parlamentariske demokrati kan gennemføres. Det ene kan betegnes som et magtkamp-princip og det andet et tjenende princip. Førstnævnte finder anvendelse i de fleste lande, men i Schweiz anvender man det tjenende princip. Det synes inkonsekvent, at man i mange lande indskærper betydningen af den gode vilje i menneskers indbyrdes forhold, når man samtidig opretholder et po-

litisk system, som hindrer, at den gode vilje kan udfolde sig.

Magister Almquist fortæller, at i Schweiz kendetegnes forholdet mellem parlament og regering af et samarbejde præget af ansvarsbevidsthed og værdighed. I Schweiz styrtes regeringer ikke, og en regering kan ej heller gennemtvinge sin vilje med trussel om afgang eller ved anvendelse af andre magtmidler. Princippet i den schweiziske regering er baseret på uden tvang at få andres samtykke.“

I vor skole udfolder det demokratiske – DEMOS – sig naturligt i denne retning, når det bedste i den gamle „pegefingerskole“ tjenende møder de unge af 1967. Så spirer der frem hos de bedste af eleverne en menneskevarm respekt for den type ledere. Skolen skal skabe DEMOS, ikke blot efterleve det eksisterende demoKRATI til efterabelse. Pressionsgruppernes godhedskvælen de magtkampsatmosfære må søges tilført den gode vilje, der er grobund for medmenneskelighed. Kammeratskab har altid været det dejligste i skolen. Skoletidens minder varmes altid af erindringen om de gode kammerater.

Jeg har set en „stil“, skrevet af en elev i 6. klasse. Der skal til slut anføres brudstykker som det vægtigste i dette års „ÅRET OG DAGENE“:

„Skolen er et samfund.

Der er gode og dårlige kammerater. De kammerater, jeg omgås, betragter jeg alle som gode kammerater. Der er klasser, der holder sammen i tykt og tyndt; men der er sandelig også klasser, der er lige modsatte. De går i grupper hver for sig. De leger for sig selv i grupper. Det

går også ud over undervisningen på forskellig måde. De lærere, der har sådanne klasser, prøver på at få klasserne samlet, og det lykkes i mange tilfælde. Men i andre tilfælde giver det slet intet eller et dårligt resultat, og det er de gode og dårlige, dygtige og mindre dygtige kammerater, der ikke kan enes under sådanne forhold. Kammeraterne kan bedst enes, når de er ligestillede.

En dårlig kammerat kan karakteriseres således:

Han eller hun sladrer, er sur over ingenting, lokker en med til noget, uærlig, uhjælpesom, fedter, sur hvis noget er gået imod denne, og så videre.

En god kammerat kan karakteriseres således:

Hjælpesom, livlig, ærlig, holder sammen, fedter ikke, er med på sjov nogle gange, må være åben; men også have noget for sig selv.

En kammerat må gerne være af andet køn, end en selv, må gerne være dygtigere end en selv, og den må gerne have en anden smag, men ikke for forskellig.

Undertiden kan vidt forskellige mennesker dog have det herligt sammen.

Kammerater skal hjælpe hinanden. Hvis der er noget, den ene ikke kan finde ud af, bør den anden hjælpe. Med en god kammerat skal man kunne blive uvenner, uden at det betyder noget bag efter.

Oftest er det bedst at være to, og kun flere engang imellem.

Man skal være kritisk i sit valg af kammerater:

I din tale vær forsigtig,
i din tanke vær oprigtig,
du huske må,
der er kun få,
du fuldt og fast kan stole på.

Ellen Stærk Hansen.”
I. C. Gundelach.

De musiske fag

De musiske fag er mægtig i vinden i dag. Der var i det gamle Grækenland ni muser, gudinder for kunstens forskellige områder; de fulgte sangerguden Apollon. Mange kender Terpsichore, Urania og Thalia. De musiske fag er musernes fag.

De har betydning for vor åndelige dannelse og er alle opstået af leg, leg med budskab eller ritus bag. Disse fag betyder knap så meget for vort materielle velfærd, for vor indtjeningssevne; de betyder mere for vor sjælelige trivsel, for vor fritid.

Samfundet giver sine medlemmer stadig færre arbejdstimer og derved stadig flere timer til egne private sysler.

De musiske fag i skolen skal skabe basis for dejlig fritid med leg og frugtbar selvvirksomhed, så at man ikke skal bruge den megen ferie til fjant eller til at kede sig ihjel i.

Alle fag i skolen bør have et musik islæt. På de følgende sider skal fortælles om noget af det mest musiske i Korsager skoles store fagkreds.

K. Bertelsen.

Musisk indslag i danskundervisningen

På et eller andet tidspunkt kommer man til det resultat, at der må ske noget nyt – en fornyelse – dersom den daglige undervisning i dansk ikke skal blive en trædemølle. Når man så har en spillevende klasse og selv har været så heldig at have været på kursus og mødt den vidunderlige Ester Olenius fra Stockholms dramatiske skole (damen er over 60), ja, så ligger det i luften, at noget må ske. Hvorfor skal alt være så regelbundet – så trist?

H. C. Andersens „Fyrtojet“ gav 6 b og mig nogle afvekslende og spændende måneder, og da vi erfarede, at komponisten og forfatteren Kai Rosenberg havde lavet nogle vidunderlige melodier

og sange til teksten, ja, så legede og sang vi os frem til forståelse af vor store eventyrdigters forunderlige verden. Hans sprog og fantasi blev levende for os. Vi lærte betoning – tydeligt sprog – bevægelser, som udtrykte mere end mange ord – frigørelse – så vi bedre kan tage fat på hverdagens tekster og bl. a. levendegøre dem for vore kammerater.

Meningen med at dramatisere *Fyrtojet* var fra første færd kun den, at vi, dersom resultatet blev godt, ville vise far og mor og event. vore små kammerater i 1.–3. klasse, hvordan vi bl. a. også arbejdede. Efterhånden „trak“ vi flere lærere med, og resultatet blev, at vi viste forestillingen for hele skolen.

Jeg må stærkt understrege, at det ikke var hensigten. Vi var glade for at få lov og taknemmelige for modtagelsen; men det er for stort et apparat at sætte igang.

Jeg kunne ønske den lille intime, permanente scene, som altid er til disposition; thi så er jeg sikker på, at mange, mange flere ville kunne få glæde af at dramatisere småstykker fra læsebogen og event. vise resultatet for jævnaldrende kammerater.

Havde vi den lille scene, der ikke stillede for store krav til den enkelte, ville det musiske, det lystbetonede få gode arbejdsvilkår.

P. Jespersen.

Skabende dramatik

Skabende dramatik har været anvendt i flere år i amerikanske skoler. Her har man indset, at dramatikken er et middel til at løse hæmninger, aktivisere elevernes fantasi og vække deres lyst til at skabe selv. Målet hermed er at skabe balance og harmoni mellem krop og sjæl.

Skabende dramatik er en forberedelse til det egentlige børneteater med opførelse af skuespil. Arbejdet virker opdragende både på børn og leder, der gennem arbejdet lettere får kontakt med hinanden.

Skabende dramatik er imidlertid også et udmærket pædagogisk hjælpemiddel i oplysningens og almenuddannelsens tjeneste. For læreren er det en måde at undervise på – for eleven er det en hjælp til at lære.

Når man modtager en 1. klasse og skal bygge et lille samfund op, ved vi alle, at elevmaterialet er højst forskelligt. Nogle børn er meget forsagte og tør slet ikke sige noget – andre siger alt for meget. Børnene er i udvikling på meget forskellige stadier. Enkelte af eleverne har et meget lille ordforråd, der slet ikke slår til, når episoder skal refereres. Om dem alle gælder det, at de i alt fald til slut på skoledagen er meget urolige. Derfor må man veksle meget med undervisningen og helst „lege“ noget af stoffet ind. Her kan den skabende dramatik komme læreren til hjælp.

Vi ved alle, at børn altid har elsket at klæde sig ud. Det er nemlig meget lettere at være en anden, så tør man meget mere. Dette udnytter vi i den skabende dramatik til at få de forsagte med. De frie børn synes blot, det er vidunderligt.

Først anvender vi mimen, hvor man udtrykker, hvad man føler med kroppen. Man starter med at lade alle børn være samme ting (trolde, snegle, træer, høns), for at ingen skal genere sig. Alle bliver forbavsende hurtigt engagerede, når man blot siger: „Luk øjnene, tænk på, hvordan du skal se ud, og hvor det foregår.“ Det gælder nemlig ikke blot om at spille rollen, men at være den. Først skal udtrykket komme i øjnene, så i ansigtet og hovedet og derpå i kroppen. Man må også lære dem at slappe af, da kroppen så lettere kan reagere på påvirkningen fra sindet. Vi kan f. eks. være isfigurer, der smelter om foråret. Under alle disse improvisationer lærer eleverne koncentration og afslapning.

Næste stadium bliver at lave små gruppeimprovisationer med emner fra børnenes verden, f. eks. sneboldkamp og boldspil, og enkeltimprovisationer som „at komme hjem fra skole“ – og „der er ingen hjemme“. I dansk lærer vi om udsagnsord, vi ikke blot skriver dem, vi „gør“ dem også (at grave, sy, male, vaske gulv, pudse vinduer og slå græs-

plæne), og også navneord kan vi lave. Det gode ved dramatikken er, at man kan være alting, ikke blot personer; derfor er der flere, som kan være med. Som eksempel kan nævnes, at håndværk og i det hele taget alle former for arbejde er gode emner. Tilskuerne kan gætte, hvad det er. Her kommer man til at tale om alle disse ting, hvilket kun kan gavne eleverne.

Efterhånden bliver vi så trænede, at vi kan udtrykke følelser (være glad for noget, ked af det, vred, stå op en sommermorgen – og en vintermorgen, og således komme ind på årstiderne). Senere tager vi fat på forandring af følelser, f. eks. komme fra mejeriet med mælk og knalde flasken eller få et uventet brev.

Når vi er kommet så langt, at børnene har lært at arbejde i gruppeimprovisationer, kan vi begynde at dramatisere digte og små fabler eller eventyr fra læsebogen, og hvis børnene er blevet så gamle, at de har orienteringsfag, kan man hente mange gode emner herfra. Når vi f. eks. skal dramatisere en stranding ved Vesterhavet, har vi nøje gennemgået emnet i geografi, og nu prøver vi, om alle har forstået, hvordan redningen foregår. Vi spiller det hele. Er det et stykke litteratur, der dramatiseres, diskuteres det nøje, før det spil-

les. Børnene lærer herved hurtigt at give karakteristik af personerne, ellers kan de jo ikke spille dem.

Ganske naturligt kommer talen med i improvisationerne, efterhånden som børnene behersker mimen, og det er målet, at man til slut improviserer sig til de bedste replikker og til sidst skriver dem ned og lærer dem udenad, hvis man vil spille et stykke for andre. Dette skulle hjælpe til en mere nuanceret stilskrivning. Hvis en klasse er vant til at dyrke dramatik, fortsætter man skoletiden ud, idet emnerne i de store klasser hentes fra de voksnes samfund, som børnene om kort tid skal ud i, fra ungdomsårenes problemer og fra voksenlitteraturen.

Mens et barn eller en gruppe udfører en improvisation, følger alle spændte, om de nu husker det hele (mange glemmer f. eks. at lukke en dør). Når improvisationen er færdig, giver tilskuerne en venlig kritik – en kritik, vi kan lære af; for det er en svær kunst at gøre fuldkommen. Alle er således koncentrerede, alle må indordne sig i gruppen; vi udvider vor horisont og udvikler vor fantasi samtidig med, at vi har det pragtfuldt. Derfor dyrker jeg Creative Dramatics (skabende dramatik) med mine børn.

Birgit Baun.

Keramik

Leg med ler har været benyttet i skolernes undervisning i en lang år-række. Det var fortrinsvis de mindre børn, der legede, men det kunne dog næppe kaldes undervisning. De små elever havde ikke forudsætninger for at kunne undervises i lerets ædlere brug, i det man normalt forstår ved keramisk arbejde, som er en sammenfatning af manuelle færdigheder, teknik og sans for form. Det kunne de små ikke klare. De legede og var stolte af deres frembringelser, som alle mennesker, store og små, er stolte, når de har skabt noget af et eller andet materiale og fået det til at ligne det, de havde tænkt sig, mere eller mindre.

Når keramik derfor er indført i skolen som fag, ganske vist valgfrit for 8. og 9. klasserne, skyldes det, at børnene i denne aldersklasse er blevet mere kunst-modne, fordi det musiske har holdt sit indtog i skolen blandt andet som kunstorientering, kunstudstillinger og egne kunstforsøg i formningstimerne.

Keramikundervisningen, som i 9. klasse kan afsluttes med en censureret prøve, foregår 2 timer ugentlig med øvelser i lerets forarbejdning, d.v.s. optrykning, pølseteknik, pladeteknik, figurformning og anden teknik, hvor der lægges vægt på manuel færdighed og formsans, så arbejderne opfylder de æstetiske krav, der må og kan stilles til en 14-16-årig, og derefter glasur-maling af det udførte arbejde.

Genstandene bliver forglødet og glasurbrændt i skolens store keramikovn.

Ofte er det forbløffende gode ting, der bliver fremstillet af eleverne, og dej-

ligt er det at se den interesse, eleverne arbejder med og den glæde og stolthed, der lidt stiltiende vises, når et arbejde tages ud af ovnen, og det er lykkedes.

I enkelte tilfælde har berøringen med leret udviklet sig til en sådan interesse, at det blev påtænkt at gå i keramiklære.

Skolens opgave er ikke at uddanne keramikere, dertil er tiden alt for kort, men kan undervisningen bevirke, at eleverne bliver igangsat med noget manuelt, som de ellers ikke ville have haft anledning til at beskæftige sig med, og at deres formsans og bedømmelse af, hvad der er kønt og ikke kønt, bliver udviklet, må keramikundervisningen vist siges at have opfyldt sin mission.

Ole Rosenberg.

Billedkunst i skolen

Store summer bliver af det offentlige stillet til rådighed for at gøre skolen til et attraktivt sted for børnene og undervisningen. Arkitekter af høj klasse indretter praktiske lokaler i bygninger, der passer ind i omgivelserne og ofte prydes med en særpræget aulabygning, hvor private fonds bekoster kunstnerisk udsmykning til glæde i det daglige skolevirke. For hver ny skole hører man ofte, at nu kan det ikke gøres bedre, selv om der til enkelte lokaler er glemt garderobeforhold, og de fleste lokaler kun har fået „perronbelysning“.

Men så kom den nye skolelov af 1958 og satte gang i mangt og meget – blandt andet det musiske, det der kan berige og udvikle andre kvaliteter end de forstandsmæssige. Kunsten skal ind i skolen på en måde, som vedkommer eleverne og ikke længere er noget, de ikke forstår.

Men hvad er kunst? Ved De det? I så fald må De gerne fortælle mig det! Jeg synes, det er overordentligt svært at forklare. Slår man op i Ordbog for det danske Sprog, kan man læse: Kunst er „fremstilling af et sindsbevægende indhold, en sjælelig værdi, i en anskuelig form“.

Klarere har Martin A. Hansen sagt det: „Kunst er henvendelse fra en kunstner – gennem værk – til publikum. Værket må være affattet i et sprog, som på forhånd må eksistere som anerkendt mellem parterne, så udtrykkene – hvad enten de er formet i noder, bogstaver eller linier, form og farve – kan tydes.“

Det er slet ikke så mange år siden, at kunsten var forbeholdt en lille eksklusiv del af samfundet, men velstands-

tider har gjort erhvervelse af kunstværker inden for malerkunst og skulptur mulig i vide kredse af befolkningen. Dertil kommer, at også reproduktionsteknikken er stærkt forbedret bl. a. ved farvefototeknik, således at reproduktioner i dag kan fremstilles og sælges langt billigere end tidligere. 15 kr. for en „Picasso“ – det er da billigt!

Til alle tider har man haft kunstnere til at udsmykke slotte, herregårde, kirker og rigmandshjem. Mange af disse store kunstners værker må vi nøjes med at se på museer, kunstgallerier og lign. steder, men ny tids kunst af danske malere kan vi se på udstillinger, der afholdes hvert år. Imidlertid er andre udstillingsområder draget ind: Kunst på arbejdspladsen og i skolen.

Kunst i skolen i form af vandrestillinger er nu almindelig. Tre-fire gange i løbet af et skoleår kan ny dansk kunst forevises eleverne og danne grundlag for en kunstorientering, som kan foretages af formningslærerne, dansklærerne eller historielærerne.

En sådan gradvis indføring i kunstens verden er selvsagt af stor værdi. Eleverne bliver delagtiggjort i kunsternes viden og oplevelse gennem værkerne.

På tegnesalen modtages med passende mellemrum fra tegneinspektøren en serie reproduktioner af en enkelt kunstners værker, så eleverne kan studere og sammenligne fra den ene kunstners værker til den anden. Forstå kunstnerens sprog og derigennem berige sig. Når disse reproduktioner har hængt fremme 3 uger, har de fleste elever set dem tre gange. Samtalerne om værkerne og kunstnerne har fået tid til at bundfælde sig, og for hver gang opdages nye sider, hvad der giver lejlighed til yderligere fordybelse.

I klasselokalerne hænger nu adskillige steder gode reproduktioner, som ved ombytning med passende mellemrum cirkulerer fra klasse til klasse. Desværre er ikke alle stamløker endnu inddækket, men det kommer.

Fra skolens start havde man ca. 15 sådanne reproduktioner, som var anbragt ret tilfældigt. Men for et år siden fik det daværende elevråd den gode idé at få anskaffet endnu flere til ophäng på bagvæggene i klasselokalerne. I samarbejde med formningslærerne og med kontant forståelse for sagen i Forældre- og lærerkredsen (hvor er det dog en dejlig forening; mange flere forældre burde være medlemmer) indkøbtes yderligere 15-16 reproduktioner, som sammen med de oprindelige nu cirkulerer som beskrevet.

Til hver katederskuffe er udarbejdet et hæfte med forklaring og omtale af -ismer og en kort biografi af kunstnerne. En flittig brug af hæftet sammenholdt med billederne skulle give eleverne et godt kendskab til kunstnerens sprog.

På skolens gange med de dejlige store, hvide flader ville det være en god idé, om man ophængte nyere grafik, som først nu rigtig har fundet forståelse hos et større publikum. Der møder man nok modstand hos skolens arkitekt, men ideen er ellers god.

Formningstimerne danner dog det bedste grundlag for forståelse og indførelse i kunstens sprog.

Den umiddelbare glæde det lille barn føler ved at meddele sig i sit eget billed-tesnesprog skal udvikles i skolen. Den kompositionsopfattelse, som går igen i de fleste småbørns billedmageri, skal udvikles. Billedet skal fortælle noget – ofte er det endog en lang historie, der fortælles – og efterhånden må læ-

reren pille enkelthederne ud til bearbejdelse, så eleven tilegner sig en teknik og gennem indlevelse i brugen af forskellige egnede materialer får glæden ved at udtrykke sig i bedre og bedre billeder. Virkemidlerne vil ganske naturligt blive linien, formen, valøren (lys og skygge), rummet, perspektivet og farven. Materialet skal eleven også efterhånden gøres fortrolig med, såsom forskellige kridtfarver, lim- og temperafarver, ler, trykfarver, spritfarver, „værdiløst“ materiale m. m.

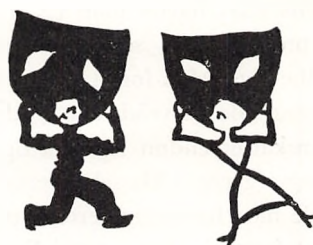
Har eleven først – gennem flere års formningstimer – oplevet glæden ved at forme og derigennem udtrykke sig i et klart og tydeligt billedsprog, har eleven fået udviklet en musisk side i sine anlæg. Det må vel ved nærmere

beskuelse af 30–40 tusinde års malerkunst fra hulemalerierne til vore dages Picasso, Matisse m. fl. give stof til eftertanke, at trangen til at udtrykke sig i billedsprog ikke har forandret sig, men

udviklingen har givet kunstnerne til forskellige tider forskellige måder at gøre det på.

Vi må lære de vigtigste ord i disse mange sprog. *Børge Borsing.*

Orff-instrumentariet

For to år siden erhvervede vi nogle af de instrumenter, der hører til et Orff-schulwerk instrumentarium; og man har bedt mig redegøre for, hvad det er for instrumenter, og hvordan vi anvender dem.

Carl Orff mente, at børn kunne lære at arbejde med musik på en mere naturlig måde ved ikke at begynde at lære dem noderne som hidtil. Børnene skulle danne orkestre med helt enkle rytmer og melodier, der blev sat sammen af lederen. Med andre ord – musikken skulle ind gennem øret, fornemmes i kroppen, og børnene skulle engageres. Hertil behøvede man specielle instrumenter, udformet til netop dette formål.

Man har instrumenter i træ, metal og skind.

De rytmiske træinstrumenter er: træblokke, som man slår på med en lille kølle. Træpinde der slås mod hinanden. Trærørstrømmer der har to toner – en i hver ende – og endelig kastagnetter og rumbastokke.

Rytmeinstrumenterne i metal er: Bjælder, klokker, triangler og bækkener.

Skindinstrumenterne er: Ramnetrommer, bjældetrommer, trommer på stativer og pauker.

Endelig findes alle stavspillene: Klokkespil, metallofoner (med metalstave) og xylofoner (med træstave). Inden for alle tre grupper fås sopran-, alt- og basinstrumenter. Man kan altså opnå alle klangfarver.

Om alle de nævnte instrumenter kan siges, at de er meget gedigent udført, de er robuste, og klangene er kønne. – Vi kan vel alle huske larmen af rytmeinstrumenterne, vi anvendte for 15–20 år siden? Med Orff-instrumenterne er det anderledes, der kan man virkelig opnå at få det til at lyde som musik.

Hvordan arbejder man så med instrumenterne? Mange musikpædagoger har udarbejdet systemer byggende på Orffs ideer. Jeg arbejder med Daniel Hell dins system og begynder hermed i 1. klasse. Alle børn får udleveret et

hæfte, der, når det er udfyldt, bliver elevens ejendom. – En nodebog, de selv har udfyldt.

Man lærer dem, ved hjælp af sprogets rytme i gamle rim og remser, nodeværdierne: $\frac{1}{2}$ -noden, $\frac{1}{4}$ -noden og $\frac{1}{8}$ -noden. Vi klapper i hænderne, på knæene, går med fødderne på fodbrættet og bevæger os i takt rundt i lokalet, indtil alle børn er helt indlevet med de tre nodeværdier. Hver gang, vi mødes, lærer vi en lille remse, klapper den og skriver den i vort hæfte, med én node over hver stavelse. Til slut klapper vi uden at sige ordene, og nu har børnene altså forstået nodetegnernes betydning. Endelig kan vi spille det, vi lige har skrevet.

Når børnene har lært rytmeafsnittet, giver man dem to toner, g og e, og lærer dem en masse melodier, der kun består af disse to toner. Jeg synger sangen, de synger efter. En elev kommer op og prøver at spille melodien på klokkespillet, og endelig skriver vi den som nodediktat i vore hæfter. Så kommer det morsomme. Vi skal spille til vores nye melodi. Vi kan sætte en en-

kelt grundrytme til, mens vi synger verset og hæfte et forspil og et efterspil på. Efterhånden bliver vi mere fortrolige med instrumenterne, og så improviserer vi imellem versene. – Senere får vi bygget alle tonerne på én efter én.

Alt dette kan naturligvis kun lykkes, fordi opgaverne ikke er vanskeligere, end børnene kan magte dem. Man fjerner simpelthen de toner, der er vanskelige at spille med, og anvender kun den pentatone skala (5-tone-skalaen). Børnene kan høre, det lyder pænt ligemeget hvilke toner, de sætter sammen og bliver derved friggjorte og glade for at „lave orkester“.

Denne form for musikdyrkelse kan alle være med i, og derfor er den sjov. Børnene lærer noderne, de lærer om intervaller og får tonefornemmelse, hvilket hjælper dem, hvis de skal synge i kor eller spille et instrument og ikke mindst: De lærer at koncentrere sig, for man er simpelt hen nødt til at være vågen og med hele tiden, ellers ødelægger man det fine resultat.

Birgit Baun.

Udelt skole og tilvalgsskole

I den sværm af nyheder, der flyver ind over den danske skole i disse år for at gøre den mere tidssvarende, tegner to forekomster sig særlig tydeligt for øjeblikket, nemlig udelt skole og tilvalgsskole.

I den nye skolelov beholdt man den traditionelle deling af børnene efter 5. klasse. Men man strammede betingelserne for at komme i den boglige del, der tidligere hed eksamensmellemskolen, nu b-linien.

Efterhånden var ca. 50 pct. kommet i eksamensafdelingen, i nogle kommuner endda op mod 80 pct. Efter den ny skolelov bør man nøjes med 30 pct., da erfaringsmæssigt ikke flere gennemfører skoleformen og tager den afsluttende eksamen. De, der alligevel ikke gennemfører, skal altså ikke belaste b-afdelingen, men holde sig i a.

Der åbnes imidlertid en tredje udvej, nemlig muligheden for oprettelse af en c-linie, hvor børnene kunne forblive samlet i 6. og 7. klasse, hvis flertallet af forældrene ønskede det. Denne mulighed anvendes i dag i stedse stigende grad, og man må forudse, at den til og med 7. klasse udelte skole inden længe er en realitet.

Vor skole har allerede oplevet flere udelte klasser.

Efter 7. klasse bliver en deling absolut nødvendig, og man har på den ene side den i sig selv attraktive realafdeling og på den anden side en hovedskole med de næsten to trediedele af elevmaterialet.

Der er i de sidste åringer gjort en kæmpeindsats for at gøre 8., 9. og 10. klasse lige så tillokkende som realafdelingen. Og det er lykkedes for en stor

del. Den begyndende tilvalgsskole er med til at forskønne hovedskolen.

I år er tilvalget på vor skole gjort endnu tydeligere, da den gamle gruppedeling er besluttet ophævet fra og med næste skoleår.

8. klasse har for fremtiden 21 obligatoriske timer ugentlig. Det er timer i fagene dansk med litteratur, regning med lidt regnskabsføring, kristendoms-kundskab, orientering og legemsøvelser. Foruden disse fællesfag kan eleverne vælge mellem engelsk, husgerning, håndgerning, sløjd + faglig tegning, tysk, maskinskrivning, matematik, regnskabsføring, fysik og kemi, keramik og vævning. Blandt disse fag skal eleven vælge 8 timer, men må vælge op til 14 timer.

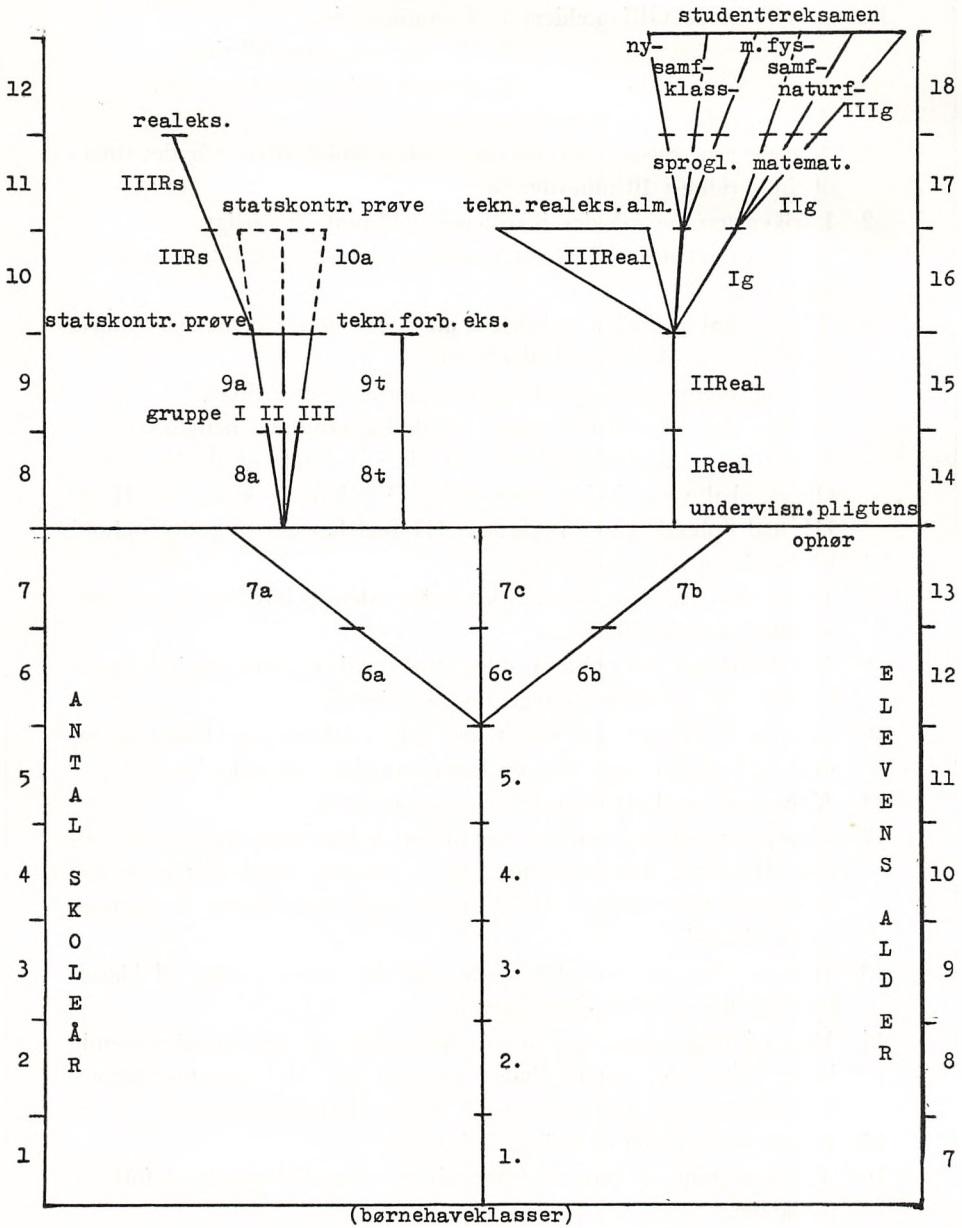
Tilvalgets princip (kursusskolen) har haft så stor succes, at man spekulerer på at indføre det også i realafdelingen. Det skal herefter blive muligt at tage realeksamen i visse fag og ikke i andre. På den måde kan måske også elever i hovedskolen opnå realeksamen i deres bedste fag. *Dette er dog endnu fremtidsmusik*, men det gælder om i dag, at ikke en eneste evne står udtrykt tilbage. I vort højt udviklede tekniske samfund må alle befolkningens intelligensressourcer mobiliseres.

Hosstående ses et skema over skolens struktur. Man starter forneden med eventuel børnehaveklasse, derefter kommer de udelte 5 klasser, der måske bliver til udelte 7 klasser. Efter syvende skoleår ses delingen til hovedskole, realafdeling og gymnasium.

K. Bertelsen.

SKOLENS STRUKTUR

Ordensbestemmelser for Korsagerskolen

GÅ-aldrig løbe-TALE-aldrig råbe

Denne HOVEDREGEL gælder: 1. I samlingstiden.

2. Når det *har* ringet til time.

3. Overalt inde i skolebygningen.

Iøvrigt gælder følgende bestemmelser:

1. Når eleverne møder, skal de være *inde* i skolegården, når det ringer til time, tidligst 10 minutter før.
2. I frikvartererne må der ikke leges voldsomt og farligt.
3. I frikvarteret må ingen forlade skolen uden skriftlig tilladelse fra en lærer.
4. Tasker skal i gården anbringes på tværs under bænke. Andres tasker må hverken åbnes eller flyttes.
5. Leg og unødvendigt ophold på toiletterne er ikke tilladt.
6. Skolegårdene skal holdes rene – affaldskasserne skal benyttes.
7. 1., 2. og 3. klasserne skal opholde sig i den lille gård. Alle andre klasser skal være i den store gård. Dog kan 9. klasserne, II og III real opholde sig i forgården. III real har ret til roligt ophold på bænke på grønsværen.
8. Ingen elev må være inde i frikvarteret uden at have en lærers nøgler eller skriftlig tilladelse.
9. Når der ringes ind, ophører al leg *straks*, tasker hentes, og indgangen foregår i ro og orden på tegn fra gårdvagten.
10. Når der ringes ud, skal elever, der skifter lokale, tage tasker og tøj med ud i gården, hvis ikke en lærer har givet en anden besked.
11. *Kun* elever med cykelmærke må cykle til skole.
12. Eleverne og deres hjem har ansvar for skolens bøger og andre ejendele. Hjemmet kan blive nødt til at erstatte, hvad dets barn har beskadiget eller ødelagt. Dette gælder også beskadigelse af kammeraters ejendele.
13. Hvis en elev har forvoldt skade, må det straks meldes til klasse-læreren eller en af viceinspektørerne.
14. Hvis en ting mistes, må det straks meldes til den tilstedeværende lærer. Ting, der senere findes, gemmes en tid i glemmerummet, hvor eftersøgning kan finde sted i 10- og 12-frikvartererne.
15. Handel og bytning er forbudt på skolen.
16. Tobaksrygning og brug af tyggegummi samt slikkepinde er forbudt på skolen.

J. C. Gundelach,
skoleinspektør.

Praktiske oplysninger

SKOLEDISTRIKTET

omfatter følgende veje:

Abildhøj	Humlebjerg	Lillevang
Banefløjen	Islevholm	Marbjergvej
Bjergmarksvej	Islevhusvej	
Bjergstedvej	Jyderupvej	Merløsevej
Bogenæsvej	Kagsbro	Pilebro
Boserupvej	Kagslække	Stenlillevej
Brunevang (1-23 og 2-30)	Kagslækkestien	Stenløsevej
Dybekær	Kagsmosen	Stenmaglevej
Frederikssundsvej	Kagsvang	Svogerslevvej
(fra 317 og 352)	Kansager	Terløsevej
Gadstrupvej	Kattingevej	Trappenhøjen
Gerlevvej	Klostermarksvej	Tunet
Gislingevej	Kongemarksvej	Vindingevej
Grevingevej	Kornerupvej	Voldfløjen
Gyrstingevej	Krogebjergparken	Åfløjen
Hampeland	(fra Slotsherrens-	Ågerupvej
Herslevvej	vej til Islevhusvej)	(fra nr. 17 og 20)

Skolens adresse: Gislingevej 14, Brønshøj.

Skolens kontor er åbent hver almindelig skoledag kl. 10–13 for almindelig ekspedition, som varetages af skolesekretæren.

Skoleinspektøren træffes som regel hver skoledag kl. 12–13, onsdag kun kl. 17³⁰–18³⁰.

Viceinspektøren træffes i frikvartererne kl. 10 og kl. 12. Ellers efter aftale.

Skolens telefon: BElla 5611 (kl. 9–13).

Lærerkollegiets telefon: 60 44 13. (Sikrest i frikvartererne).

Skolelægen træffes 2 gange om ugen. (Tiderne: Mandag kl. 10–10³⁰, fredag kl. 11³⁰–12).

Skolesundhedsplejersken træffes hver skoledag, undtagen lørdag, kl. 8–14. (Tlf. 60 11 80).

Skoletandlægen træffes hver skoledag kl. 8–14. (Tlf. 60 27 02).

Børnenes kontor
Cykletilladelse
Erhvervsvejledning
Feriebilletter
Feriekolonier
Forældre- og lærerkreds
Fritidsklubber
Musikundervisning
Skolepsykologer
Skolebio
Skolescene
Skolerejser
Sparemærker
Svagbørnskolonier
Tandbehandling

Henvendelse vedrørende disse forhold rettes af hjemmet personligt eller skriftligt *til klasselæreren*, der vil ordne, hvad han formår, eller give Dem vejledning om, hvorledes De bør forholde Dem i Deres tilfælde.

Cykling til skole må kun ske efter *forud indhentet tilladelse*, som gives af viceinspektør *Poul Jespersen*.

Børnenes cykler må kun anbringes i cykelkælderen, og kun når de er forsynet med det af viceinspektøren udleverede nummerskilt (depositum 1 kr.). I kælderen

er cyklerne beskyttet mod vind og vejr, men *skolen har slet intet ansvar for cyklerne*. Nærboende børn får ikke cykeltilladelse. (Cykelkælderer rummer ca. 400 cykler, men i dagens løb kommer der hen imod 1100 børn i skole!). Cykelmærker må ikke overdrages fra barn til barn; men kun ved viceinspektør Poul Jespersens mellemkomst.

Glemte sager kan der spørges efter hver skoledag i „depotet for fundne sager“ – i lille gård. Egentlige værdier (rede penge bl. a.) hos viceinspektør eller viceinspektrice. Men *lad være med* at lade børnene have egentlige værdier som rede penge (ud over deres egne småbeløb) eller kostbare ure etc. med i skole. Skolen har *slet intet ansvar* for noget af dette; ejheller den lærer, der evt. af elskværdighed opbevarer sådant for en elev.

Renselsesbad får de elever, hvis hjem ønsker det, hver anden uge. Hjemmene må hvert år i september bestemme sig for det kommende skoleår.

Gymnastikbad giver velvære og er alene af hygiejniske grunde den selvfølgelig afslutning på en gymnastiktime. Derfor er deltagelse obligatorisk i hvert fald fra 4. klasse. *Fritagelse for længere tid kræver lægeattest*. (Attest til lægens påtegning udleveres af skolen). Om al fritagelse for enkelte gange må *skriftligt* anmodes fra hjemmet, og sådan fritagelse kan kun gives for en kortere tid og kun ganske få gange i skoleårets løb.

Indskrivning af børn til 1. klasse finder sted fra september til december. Hver skoledag kl. 10–13 og onsdag tillige kl. 17³⁰–18³⁰. Børn, der fylder 7 år inden 1. august 1967, skal indskrives i skole i år. Børn, som fylder 6 år senest den 31. januar 1968, kan modtages, hvis hjemmet ønsker det; tit er dette at fraråde. Børn, som fylder 6 år senere, kan først komme i skole 1968 og kan først indskrives fra 1. september 1967.

Skolemodenhedsprøver anvendes siden april 1963. Vore to viceinspektører foretager prøverne. Hjemmene indbydes direkte.

Udskrivning af børn, når skolegangen sluttes, sker efter følgende lovbestemmelser, som ingen myndighed kan tillade, at der afgives fra.

- 1) Børn, der påbegyndte skolegangen, da de var *over* 6½ år, kan udskrives efter 7 års skolegang.
- 2) Børn, der påbegyndte skolegangen, *inden* de var 6½ år gamle, kan først udskrives efter 8 års skolegang.
- 3) Fortsætter barnet skolegangen efter det 7. skoleår, kan det først udskrives ved afslutningen af det 8. eller 9. skoleår, med mindre *skolenævnets* tilladelse indhentes. (Må søges 1 måned forinden og bliver vanskelig at opnå).

Skolens medarbejdere

Skolens ledelse:

Skoleinspektør I. C. Gundelach er skolens leder.

Viceskoleinspektørerne A. M. Abrahamson og Poul Jespersen bistår og er inspektørens stedfortrædere.

Lærerkollegiet udgøres i år desuden af følgende:

Knud Bertelsen

Børge Borsing

Poul F. Christensen

Georg Christiansen

Poul Dahl

Ib Søby Dandorf

Poul Didriksen

Asger Fog

Kjeld Folkersen

Jørgen Rørbæk Hansen

H. O. Høg

Niels Høgh

Vilh. Illemann

Johannes S. Kristensen

Viggo Krogsgaard,
lærerrådsformand

Kaj Lundgren

Henry Mogensen

Søren Michael Nielsen

S. L. Pedersen

Gunnar Rohde

Ole Rosenberg

Niels Thrane

Henry Vangensten

Gerd Bellhage

Lena Christensen

Åse Christensen

Julie Damm

Bente Rørbæk Hansen

Else Hansen

Karen Dahl Hansen

Kirsten Bendix Hansen

Nina Steen Hansen (orlov 1967-68)

Rita Halberg Hansen

Vibeke Jacobsen

Bodil M. Jensen

Gunhild K. Tybjerg Jensen (orlov
1967-68)

Evy Krogsgaard

Magda Langmack

Karen M. Laursen

Inge Halkjær Madsen

Gudrun Meyer

Lydia Mikkelsen

Jytte Monsen

Birgitte Nielsen

Edith M. Richard Nielsen

Inge-Lise Nørregaard

Birgit Bak Pedersen (orlov 1967-68)

Birgit Baun Pedersen

Marit Berger Pedersen

Lis Pfeiffer

Åse Rasmussen

Anni Süther

Skolesekretærer er fru Ingrid Lang-
Jensen og Tenna Palmqvist.

Skolebetjent er hr. Harry Jensen.

Renholdelsen af skolen udføres af ca. 25 rengøringsassistenter. (Hvoraf de fleste har virket her i en årrække på fortrinlig vis. Flere fra skolens første dag i 1948).

Skolens sundhedsmæssige institutioner:

Skolelæge: Overlæge Tage Gimsing.

Skolesundhedsplejerske: Frk. E. M.
Hansen.

Skoletandlæge: Fru Birthe Lorentzen.

Klinikassistent: Fru Inge Elmquist.

Maduddelingen forestås af fru Helga
Hansen.